

ТЕМА 1. СПОЖИВАЧІ В ЕКОНОМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

- Потреби та їх усвідомлення споживачами
- Бажання споживачів
- Очікування споживачів
- Задоволеність споживачів

➤ Потреби та їх усвідомлення споживачами

ПОТРЕБА – відчуття людиною нестачі чогось необхідного, що спрямоване на його зменшення чи ліквідацію

Ієрархія потреб А. Маслоу

➤ Бажання споживачів

БАЖАННЯ – переживання, зовнішня форма вияву потреби, яка набула специфічної конкретної форми відповідно до культурного рівня та особистості індивіда

Здійснення цієї дії є задоволенням бажання.

Розвиток бажання визначається:

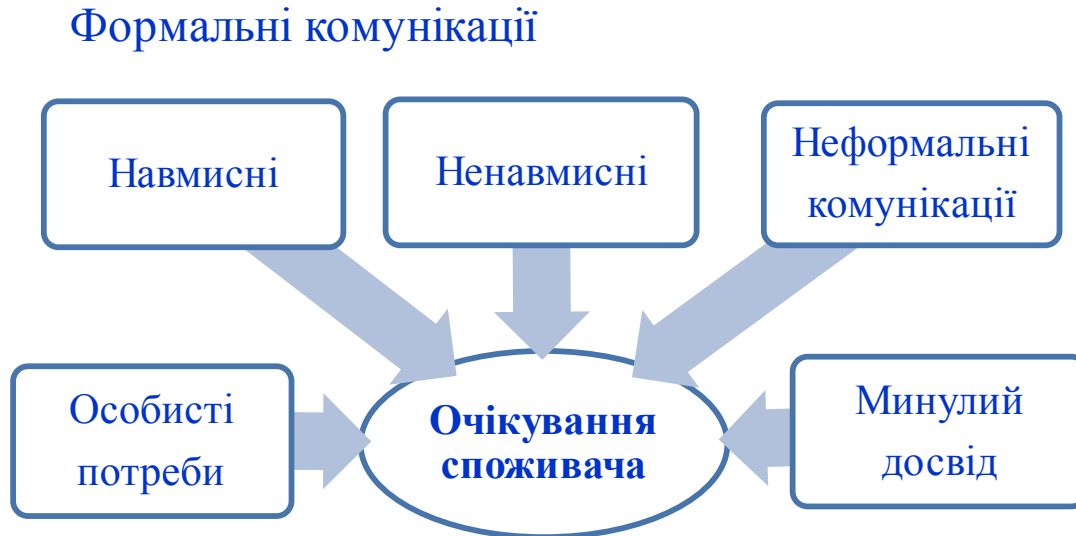
- предметом бажання
- способами і умовами його задоволення
- стійкістю бажання
- тривалістю бажання
- силою бажання.

Бажання характеризує уявлення щодо певного ідеального товару, що якнайкраще задовольнить потребу, споживача і матиме найбільшу цінність для нього

➤ Очікування споживачів

ОЧІКУВАННЯ – бажаний рівень процесу задоволення потреби

- адаптивні очікування - формуються відносно сучасного часу з урахуванням помилок минулого
- раціональні очікування - формуються щодо майбутніх подій на основі інформації відносно сучасного стану економіки

➤ Очікування споживачів

Явні обіцянки компанії

- повинні бути реалістичними, конкретними й точними;
- відображати дійсний рівень характеристик у випадку параметрів, що можуть бути об'єктивно виміряними
- для характеристик, вимір яких є суб'єктивним, наприклад, професіоналізм персоналу, має встановлюватися рівень параметрів на фактично досягнутому значенні, а не на його ідеалізованому баченні;
- не бути наслідком цінових і рекламних війн компанії, оскільки такі обіцянки, як правило, не можуть бути виконаними;
- бути оформлені у вигляді гарантій компанії споживачеві

➤ Очікування споживачів

Неявні обіцянки

формують очікування споживача через його підсвідомість,
використовують стійкі асоціативні зв'язки з:

торговими марками,

брендами,

країнами походження товару

➤ **Задоволеність споживачів**

Задоволеність споживачів – це сприйняття споживачами ступені виконання їх вимог до продукції або послуг

ISO 9004-2000

Складові задоволеності

- якість ключових вигід;
- якість взаємодії з компанією в процесі продажів;
- сприйняття цінності товару або послуги

➤ Задоволеність споживачів

Вимірювання

Коефіцієнт задоволеності

$$K_{\text{зад}} = N_{\text{зад}} / N_{\text{заг}}$$

$N_{\text{зад}}$ – кількість задоволених споживачів;

$N_{\text{заг}}$ - загальна кількість опитаних споживачів

Інтерпретація задоволеності у загальному випадку (ISO 9004-2000)

Значення коефіцієнту, %	Рівень задоволеності
90	відмінний
85	дуже гарний
80	гарний
75	середній
70	викликає занепокоєння
65	поганий
60	дуже поганий